

450 marek polskich
miesięcznie

Zagranicą miesięcznie 800 Mk

Konto czekowe PKO Nr 140.256

Cena numeru 20 Mk

Reklamowe otwarte są wolne od opłaty pocztowej. — Redakcja rękopisów nie zwraca i bezinteresownie listów nie uwzględnia.

NAPRZÓD

Organ Polskiej Partii Socjalistycznej

Wychodzi codziennie o godz. 6 rano z wyjątkiem dni poświęconych

Redakcja i Administracja:
Kraków, Dunajewskiego 5.

Telefon Redakcji Nr. 396.

Telefon Administracji Nr. 310.

Adres telegr.: Naprzód Kraków.

Dział inseratowy:

Grodzka 13, II. p. Tel. 1354

Konto czekowe 140.002.

Ceny ogłoszeń: Za miesiąc wiersza nonparem 30 Mk, w nadstanie 75 Mk. Głosy publiczne po 90 Mk za wiersz.

Danina

Napisał poseł dr Herman Diamand

Komisja daninowa ukończyła w ubiegłym tygodniu swą pracę. Szkic rządowy, przedłożony sejmowi dostał formę i treść określona. Praca komisji trwała dosyć długo, gdyż na komisję spadły zadania, nie naliczające się do współpracy większego grona, trzeba było obmyślać i opracowywać szczegóły, na miejsce myśli, rzuconej w projekcie rządowym postawić pozytywny przepis, ubezpieczający ludność przed samowolą urzędów, czy też komisji obywatelskich. Minister skarbu całą koncepcję daniny oparł na tezie nieudolności i nieobowiązkowości urzędów państwowych, w projekcie jednak dał im najzupełniejszą swobodę czynienia, co im się żywo podoba. Tak zwane komisje obywatelskie, szczególnie w mniejszych środowiskach, ustaliły sobie opinię siedlisk protekcji kumowskiej, wzajemnego powierania interesów klik, a projekt rządowy samowoli tych komisji dał najszerzą swobodę. Pod tym względem komisja daninowa zrobiła wiele zgodnie zupełnie. Ale i podstawy wymiaru daniny, szczególnie gdy chodzi o miasta, o banki, przemysł i handel, okazały się niemożliwe, uprzywilejowanie jednych do tego stopnia, że drobnostką będą obciążeni, podczas gdy inni gotowi się pod ciężarem na nich nałożonym załamać. Tak podatek dochodowy, jak zarobkowy w Małopolsce, jak patentowy w b. zaborze rosyjskim tak nierównomiernie obciążają podatników, a pod wpływem mnożników niesprawiedliwości dokonywane przy wymiarach, jak i barbarzyństwa systemów w ten sposób wyolbrzymiają się, że różnice w obciążeniu jednostek gospodarczych są wprost groteskowe. Często obciążenia w odwrotnym stoją stosunku do intratności przedsiębiorstwa, dochodzą do absurdu, że im większe przedsiębiorstwo, tem mniejsza danina. Mści się niedbałość ministerstwa w dozowaniu organów podwładnych, brak kontrolerów, którzyby stale objeżdżali urzędy podatkowe, badali i korygowali ich czynność, mści się niestety nie na ministrach skarbu, lecz na ludności. Przywiązywałem pod tym względem wielkie nadzieje do urzędowania teraźniejszego ministra skarbu, praktyka podatkowego. Dzieje się z nim, jak często zresztą w życiu; tem, na czym się zna, najmniej się interesuje, mimo, że uporządkowanie naszych władz skarbowych stanowi podstawę wszelkich reform finansowych. Stanowczych zmian tu komisja daninowa wprowadzić nie mogła, raz — jak powiedziałem — dla braku podstaw, a po drugie dlatego, że układy wśród sejmowych zastępców możnych warstw społecznych w porozumieniu z ministrem skarbu obniżyły daninę dla spółek akcyjnych, wielkich przedsiębiorstw handlowych, przemysłowych, dla rolników kosztem skarbu, małe i średnie zaś przedsiębiorstwa obciążyły bardzo. Dwa

ataki w kierunku ukrócenia daniny, ze strony tych stronnictw, które pozornie uznają jej konieczność, udało się unicestwić. Poseł Sokołowski wynalazł bardzo prosty sposób zmniejszenia daniny o dziesięć miliardów, stawiając wniosek, by ofiarnikom, którzy pragnąc ująć pożyczkę przymusowej, kupili pożyczkę odrodzenia, policzyć przy spłacie daniny pożyczkę odrodzenia, policzyć 100 marek za 200. Byłaby to nagroda dla tych, którzy z patriotyzmu woleli 5 proc. spłacalną pożyczkę odrodzenia, niż 3 proc. niespłacalną. Komisja wniosek ten odrzuciła, podobnie jak wniosek pośredni p. Wierzbickiego, by pożyczkę odrodzenia przyjmowano po 150 za wpłaconych 100 marek. Większość komisji przecież za dużo miała poczucia wstydu, by deklamować nagrodę dla tego rodzaju miłości ojczyzny. Gdyby wniosek p. Sobolewskiego został przyjęty, skarb otrzymałby daninę zamiast uchwalonych 80 miliardów marek 60 miliardów.

Większości nie znalazł też wniosek p. Wierzbickiego, by daninę od przedsiębiorstw naładowych w 90 proc. zagranicznych zniżyć o 30 procent, ale to tylko dzięki przypadkowi, że zmęczony oddał przewodnictwo p. Sokołowskiemu i w ten sposób moim głosem przeważył szalę na rzecz skarbu.

Pierwotnie podstawą daniny rolników stałoby się podatek gruntowy, dodatek do tego podatku, podymne w małopolsce, zaś także domowo-klasowy. Komisja daninowa wzięła za podstawę tylko podatek gruntowy nie podnosząc dostatecznie mnożnika. Nadto minister skarbu przeciwstawił się progresji daniny rolniczej i zapobiegł jej skutecznie, wnosząc poprawkę do swego projektu w kierunku tak zwanej depresji, t. j. stopniowego obniżenia daniny dla gospodarstw od 40 morgów w dół. Przy progresji opust ten dany byłby kosztem wielkorolnych, przy regresji, wniesionej przez ministra skarbu, kosztem skarbu.

Pierwotnie rząd żądał od rolnictwa 70 miliardów daniny, referent komisji, obniżając daninę bankom, zaproponował 67 miliardów, dzięki wykreśleniu dodatkowego podatku gruntowego, podymnego i domowo-klasowego na wsi, dalej głównie dzięki regresji daninę rolniczą obniżono o 20 miliardów.

Danina rolnicza wynosić będzie z morgi przeciętnie 150 marek, czyli 10 litrów mleka, a z gruntu najlepszego 1 kilogram masła. Lekarze zaś, technicy, artyści, adwokaci w Królestwie dać muszą ćwierć rocznego dochodu, w Galicyi znacznie więcej, tu i tam także daninę od lokatorów, czyli podwójny roczny czynsz.

Spółkom akcyjnym opuszczono daninę z 15 na 10 procent kapitału akcyjnego.

Większe firmy, nie obowiązane do publicznego składania rachunków, mają ochro-

nę przed płaceniem wysokiej daniny w patentach, jako miernika daniny. Podczas gdy patent dla firmy małej lub średniej w swej nieelastyczności staje się cięższym ciężarem, a tembardziej danina wielokrotność patentu, tasama nieelastyczność dla wielkiej firmy, o wielkich i licznych obrotach staje się wałem ochronnym, chroniącym przed poważnymi ofiarami na rzecz wającego się skarbu. Pan Wierzbicki, jako referent i pan Władysław Grabski, powołani przez subkomisję znawca, harmonijnie działali, by rolnictwo, wielki przemysł i wielki handel ograniczyć się mogli do pozorów składania daniny.

Daninowa podkomisja komisji skarbowo-budżetowej stała się komisją dla obniżenia daniny. Miał 100 miliardów dostanie skarb nominalnie 70—80 miliardów, w rzeczywistości znacznie mniej, tj. nietylko, ile potrzeba na pokrycie tegorocznego deficytu.

A gdzie fundusze na bank biletowy, na zmniejszenie biletów, będących w obiegu i tych wszystkich celów, przez ministra skarbu propagowanych?

Dzięki przedstawicielom robotników obniżono daninę uboższych lokatorów, dano prolongatę dłuższą wdowom i sierotom, mającym skromne dochody, ale wszystko to w sumie stanowi tak mało, że na ostateczny wynik daniny wpływu mieć nie może. Ulgi, poczynione klasom posiadającym, czynią wynik daniny wątpliwym. Jeżeli ona nie ma nic innego przynieść, jak pokrycie deficytu 1921, to szkoda ofiar, które poniesie stan średni i trudności, na które narażone będą przemysł i handel.

Słyszeliśmy z ust ministra skarbu wiele przyrzeczeń, jeżeli mu się odda dyktaturę, słyszeliśmy wiele ogólników, nienowych zresztą, co do tragizmu naszego położenia, nie zdradził zaś swego planu finansowego, to jest liczbowego zestawienia wydatków, czekających nas do końca bieżącego i w przyszłym roku, dochodów na ich pokrycie i planu pokrycia, powstałego z nierównomierności dochodów i wydatków — deficytu. Dalej nie znamy ścisłych danych co do powiększenia dochodów i pokrycia deficytu.

Nie znając planu finansowego ministra skarbu, łatwo ofiarnikom warstw posiadających zmniejszać daninę.

Uchwały Rady ministrów

Warszawa. (PAT) Rada ministrów na posiedzeniu dnia 21 bm. rozważała sprawę ciągłych niedomagań akcji repatriacyjnej. Postanowiono, że dnia 23 bm. wyjedzie na pogranicze wschodnie dla zbadania komisja, złożona z ministra skarbu, ministra pracy i opieki społecznej, delegata ministerstwa spraw wojskowych i przedstawicieli ministerstwa kolei i spraw wewnętrznych. Następnie Rada ministrów rozpatrywała projekty ustaw, których załatwienie przez obecny Sejm jest pożądane. O ileby mogły być załatwione dalsze ustawy, których załatwienie byłoby pożądane, rząd porozumie się z marszałkiem Sejmu.

Przemysłowcy wobec wzrostu bezrobocia

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 22 listopada.

Na konferencji w ministerstwie przemysłu i handlu przemysłowcy postawili następujące postulaty:

- 1) udzielenie kredytów,
- 2) podniesienie cel na towary zagraniczne,
- 3) zaprowadzenie handlu z Rosją.

Przemysłowcy są zdania, że kredyty państwowe zażegnają obecne przesilenie, a podniesienie cel ochroni przemysł przed konkurencją zagraniczną. Czynniki miarodajne przyjmują te postulaty z wiel-

ką rezerwą. Faktem jest, że dotychczas kredyty w znacznym stopniu wywołały tendencje spekulacyjne. Jak fakta okazały, kredytów używano na zakupy towarów dla celów spekulacyjnych w ten sposób, że towary lombardowano w bankach, a gdy ceny dostatecznie się podniosły, towary sprzedawano częściowo, aby nie wywołać znacznej zniżki. Gdy Krajowa Kasa pożyczkowa obciążyła kredyty, przemysłowcy musieli rzucić na rynek znaczniejszą ilość zapasów towarów dla zdobycia gotówki.

Dlaczego endecy prą do wyborów sejmowych?

Wygadali się

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 16 listopada.

Na dzisiejszym posiedzeniu konwentu seniorów rozważano sprawę przyspieszenia wyborów sejmowych, przy czym zaszedł ciekawy wypadek, rzucający światło na akcję endecji i stronnictw stojących pod jej patronatem. Oto pos. Bresiński (chadek) w swej nieopatrzności wypowiedział istotne przyczyny, dlaczego endecja chce przyspieszyć wy-

bory. Mówił on:

„Ja rozumiem stanowisko niektórych stronnictw spieszących do rozwiązania Seimu. Bo, proszę panów, oni już zaangażowali agitatorów, płacą im bardzo duże pensje, a to przecież kosztuje”.

To wypowiedzenie się podchwycili przedstawiciele innych stronnictw, wykazując istotne pobudki akcji endeckiej.

Rozbieżność poglądów w PSL

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 22 listopada.

Obrady Rady Naczelnej PSL (Piastowców) zwracają ogólną uwagę, ponieważ zarysowały się dwa poglądy na najżywotniejsze zagadnienia. Zarysował się odłam prawnicowy i lewicowy, z których pierwszy liczy 46, drugi 27 wojenników. Uderza fakt, że ze strony lewej wysuwane są postulaty ściślejszego współżycia z ugrupowaniami robotniczymi, jak również szerszego uwzględnienia postulatów klasy robotniczej i inteligencji. Drugim ważnym punktem jest pogląd lewicy na konieczność przeprowadzenia gruntownej sanacji stosunków partyjnych. Chodzi o te osoby z pośród posłów, które są zaangażowane w interesach przemysłowo-handlowych i które przy-

czyniają się do spotęgowania niechęci do Piastowców.

Między innymi na posiedzeniu Rady Naczelnej żywo omawiano sprawę poparcia p. Maryana Dąbrowskiego w osiągnięciu mandatu krakowskiego. Wytoczyło okoliczność, że p. Dąbrowski w ciągu dwóch lat w piśmie swoim systematycznie atakował Piastowców, wobec czego wszelkie układy z nim są co najmniej dziwne.

Jenocześnie korespondent Wasz dowiadyuje się, że z powodu niewybrania posła Rączkowskiego do zarządu głównego, tenże zgłosił rezygnację ze stanowiska naczelnego redaktora „Piasta” i „Gońca krakowskiego”. Rezygnacja nie została wprawdzie przyjęta, jednakże bez podania motywów.

Napiętnowanie interesów dra Bardla

Najwyższa Izba kontrolna żąda śledztwa i wynagrodzenia szkody

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu”)

Warszawa, 22 listopada.

Najwyższa Izba kontrolna wystosowała do marszałka Sejmu pismo, jako odpowiedź na interpelację posła Seiba, które to pismo poddaje miazdzącej krytyce działalność b. posła, b. ministra rolnictwa, adwokata dra Franciszka Bardla (który złożył mandat krakowski do Sejmu). Wedle tego pisma dr Bardel w połowie 1919 r. w imieniu nieistniejącego wówczas jeszcze konsorcjum, z góry nazwanego „młyn gospodarski”, starał się o wybudowanie młyna na gruntach rządowych, przylegających do tartaku rządowego w Gawłówku koło Niepołomic. Młyn ten miał korzystać z siły popędowej tartaku rządowego i opalać się drzewem skarbowym. Zabiegi Bardla spotkały się z sprzeciwem zarządu dóbr państwowych we Lwowie. Mimo tego spreciwiu przyszli udziałowcy spółki „młyn gospodarski”, mianowicie dr Bardel, Jan Durbach i Józef Płaśnik, szwagrowie Bardla, dwie jego siostry i syn, nie czekając na ostateczną decyzję rządu, samowolnie przystąpili do budowy młyna na gruntach rządowych.

Zręczne starania Bardla doprowadziły do tego, że aczkolwiek interes był w wysokim stopniu niekorzystny dla państwa, Bardel pozwolenie otrzymał, chociaż Izba kontrolna była temu przeciwna. Sprawa ciągnęła się aż do nominacji dra Bardla ministrem rolnictwa. W kilka dni po nominacji, dnia 16 lutego 1920, dr Bardel jako minister rolnictwa, zmienił pierwotną umowę z rządem w ten sposób, że kontrakt udziałowy zmienił własnoręcznie z 10 na 15 lat i zmniejszył czynsz dzier-

żawny. To mu jednak nie wystarczyło. Ponownie własnoręcznie przerobił umowę na jeszcze korzystniejszą dla spółki, a — jak brzmi pismo najwyższej Izby kontrolnej — „po dokonanych poprawkach, godzących w interesy skarbu, poleca zarządowi dóbr państwa zawrzeć odnośną umowę ze spółką „młyn gospodarski”, co nastąpiło 27 marca 1920”.

Jakie korzyści otrzymał Bardel z tego kontraktu, zawartego między ministrem rolnictwa a udziałowcami spółki „młyn gospodarski” z Bardlem na czele, wystarczy powiedzieć, że tartak, z którego spółka korzystała, przerabiała rocznie 5000 m³ drzewa skarbowego. Pomimo że przeciw temu kontraktowi zaprotestowała energicznie wstępna kontrola naczelną Izby kontrolnej, spółka, nie oglądając się na te protesty, objęła 18 marca 1920 tartak. Dopiero po ustąpieniu Bardla z gabinetu — pisze Izba kontrolna do marszałka — główny zarząd dóbr państwowych przystąpił do opracowania umowy, która jako tako zabezpiecza interesy państwa. Jednak spółka zwiękała z podpisaniem umowy i dopiero 19 marca b. r. po interpelacji w Sejmie umowę podpisała.

Naczelną Izba kontrolna zwraca się do ministerstwa rolnictwa z żądaniem: aby ustaliło: 1) jakie i w jakich rozmiarach wynikły dla skarbu państwa straty z powodu umów zawartych przez ministra Bardla, 2) aby przekazało pretensje skarbu do Bardla prokuratorze generalnej, 3) aby wyjaśniło, na jakiej zasadzie spółka „młyn gospodarski” korzystała z drzewa skarbowego.

SEJM

(PAT) Warszawa, 22 listopada.

Na dzisiejszym posiedzeniu odesłano do komisji projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie lokatorów i przystąpiono do I. czytania ustawy wyjątkowej.

Posel tow. Lieberman przemawia przeciw ustawie i stawia wniosek przejścia do porządku dziennego. W tym samym duchu przemawiają pos. Ba-

giński i Hartglas, zaś minister sprawiedliwości Sobolewski broni projektu z tem, że wprawdzie uważa istniejące ustawy za wystarczające, ale wniosł projekt na wyraźne wezwanie Seimu. Przepisy ustawy są surowe, ale Sejm, jeżeli chce, może je złagodzić.

W głosowaniu uchwalono ustawę odesłać do komisji po odrzuceniu wniosku pos. Liebermana.

Po uchwaleniu drobnych przedłożeń pos. Gońek referował projekt ustawy

o państwowej służbie cywilnej.

Sprawę odcroczone na piątkowe posiedzenie.

W dyskusji nad wnioskiem pos. Fichny co do kryzysu przemysłowego

wiceminister Strassburger oświadczył: Rada ministrów i komitet ekonomiczny odbyły w tej sprawie szereg posiedzeń i powzięły szereg uchwał. Kryzys spowodowany został przedewszystkiem brakiem środków obiegowych i gwałtownym podniesieniem kursu marki polskiej. Podniesienie się to będzie mogło być trwałe i mieć dobry skutek, jeżeli podaży za niem szybkie stanienie warunków życia i środków produkcji. Mimo ciężkie położenie skarbu rząd postanowił na przeciąg pewnego czasu zawiesić podatek od węgla, który wynosi obecnie 20% cen węgla pod warunkiem, że cena węgla nie będzie podniesiona. Ta ofiara ze strony skarbu państwa wynosi kilkaset milionów marek miesięcznie.

Dalej rząd przystąpił do rewizji taryf kolejowych, rozpoczynając od taryf na dowóz, następnie pójdzie nafta itd. Najbardziej wpływają na stanienie życia cen żywności. Do pewnego stopnia ceny na żywność już spadły, a mianowicie na żyto. Przypuszczać należy, że w razie uchwalenia daniny nastąpi dalszy spadek. Żywności w kraju jest dość na wyżywienie, a nawet mała nadwyżka, zatem ceny powinny spaść. Rząd postanowił czynić ułatwienia w sprawie wywozu pewnych artykułów na Wschód. Postanowiono też nie zamykać granicy dla pewnych artykułów przychodzących z Zachodu. Rząd nie uważa za wskazane podwyższenie agia celnego. (Pos. Rosset; Piłnować trzeba granicy!).

Słusznie p. poseł to zauważył, ale na granicy zachodniej są miejsca, przez które towary i wo przechodzą wskutek zmian naszej granicy. Miejscami temi są Śląsk i Górnik. Dalszym środkiem rządu jest pomoc kredytowa dla przemysłu. Dotychczasowe kredyty sięgają już 20 miliardów marek. Trzeba żądać zabezpieczenia kredytów. Na czwartek rząd zwołał posiedzenie z udziałem zarówno przedstawicieli robotników jak i przemysłu w sprawie kredytu.

Nagłość wniosku przyjęto i sprawę odesłano do komisji. Następne posiedzenie w piątek.

Komisje sejmowe

(PAT) Warszawa, 22 listopada.

Komisja konstytucyjna obradowała nad wnioskiem najym Polskiego Stronnictwa Ludowego w przedmiocie wprowadzenia samostępu wojewódzkiego. Sprawa będzie rozpatrywana w podkomisji.

Komisja skarbowo-budżetowa wysłuchiwała referatu posła Löwensteina o artykule t. zecim projektu ustawy w sprawie gospodarki finansowej. Referent oświadczył się za brzmieniem artykułu według projektu rządowego. Posłowie tow. Moraczewski i Diamand oświadczyli się przeciwko temu brzmieniu, a poseł Moraczewski proponował ewentualne przyjęcie tego artykułu z ograniczeniem, że dzierżawienie nierentownych przedsiębiorstw państwowych ma być ograniczone na lat sześć. Minister skarbu dr Mianalski wskazał na szereg przedsiębiorstw, przynoszących deficyt. Jedynym wyjściem z sytuacji obecnej jest wydzierżawienie przedsiębiorstw osobom prywatnym. W głosowaniu znaczna większość oświadczyła się za przyjęciem artykułu w brzmieniu rządowym.

Komisja prawnicza, administracyjna i miejska na wspólnym zebraniu wysłuchiwała oświadczenia delegatów ministerstwa robot publicznych i skarbu, którzy się opowiedzieli za wnioskiem posła tow. Marka, dotyczącym obowiązku gmin dostarczenia pomieszczenia na urzędy oraz instytucje dobra publiczne, gdyż budowanie nowych gmachów państwowych nie będzie jeszcze na dłuższy czas możliwe. Wniosek tow. Marka w głosowaniu nie uzyskał większości, wnioskodawca zgłosił wotum mniejszości. Komisja rozpatrywała następnie projekt ustawy o rekwizycji mieszkań, przy czym ustalono zasadę, że wolne od rekwizycji mają być mieszkania dwupokojowe, w mieszkaniach 3-6 pokoj. polegają rekwizycji tylko pokoje, przekraczające liczbę faktycznych mieszkańców. Sublokatory będą z oliczenia wyłączeni, pokoje dla służby będą brane w rachubę.

Akcja przeciw spekulacji

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Rząd rozpoczął energiczną akcję przeciw spekulantom. W ciągu tygodnia policja spisala 90 protokołów o spekulacji. Większą część kupców skazano na grzywny od 5 do 100 tysięcy marek.

Przeciw endeckim oszczerstwom

Od Związku byłych powstańców na powiat bytomski otrzymujemy poniżej zamieszczony protest, podpisany przez 26 prezesów grup miejscowych tej organizacji.

PROTEST

W niedzielę 13 bm. odbyło się zebranie prezesów grup miejscowych Związku Byłych Powstańców pow. bytomskiego, na którym to zebraniu uchwalony został następujący protest:

Przesi grup miejscowych Związku Byłych Powstańców w liczbie 26 oraz Zarząd Powiatowy powiatu bytomskiego wnoszą niniejszym jak najenergiczniejszy protest przeciw tej osobie, która przed kilku dniami odważyła się w artykule: „POW wyciąga ręce na Górny Śląsk”, zamieszczonym w piśmie warszawskim „Rzeczpospolita”, rzucić na członków b. POW zarzut, że w czasie III-go powstania nosili się z zamiarem wykonania zamachu na osobę b. komisarza p. Korfantego.

Należy stwierdzić kategorycznie, że nikt z powstańców nigdy nawet o podobnym zbrodniczym zamiarze nie słyszał, a tembardziej z myślą wykonania — nosił. Lud górnośląski, walczący o swe wyzwolenie nigdy do takiej zbrodni nie dopuścił, i przeto zebrani potępiają ostro wystąpienie autora wymienionego artykułu i piętnują je, jako świadome kłamstwo i fałsz.

Pan ów widocznie zupełnie nie zna POW Górnego Śląska, a ulegając tendencyjnie nieprawdziwym informacjom przedstawicieli chce członków tej organizacji jako zbrodniarzy i bandytów.

Powstańcy zrzeszeni w POW walczyli zawsze ofiarnie o Zjednoczenie Śląska z Polską, brońąc ziemi swej ojczystej i lud polski przed wrogim terorem — rzucanie na nich podejrzenia o planowanie zamachów na własnych przywódców — jest niegodnym i karygodnym oszczerstwem.

Fakt ogłoszenia tego rodzaju kalumnii w codziennym piśmie zasługuje na również publiczne potępienie go przez ogół polskiego społeczeństwa, z naszej zaś strony piętnujemy fakt ten, jako jawną zdradę Sprawy Narodowej, podającą wrogom naszym w obecnej chwili materiały informacyjne o pracy polskiej przed powstaniem.

Całą prasę polską prosimy o przedrukowanie niniejszego protestu.

Podpisy wszystkich Prezesów ZBP na powiat bytomski: Łagiewniki: Mańka Augustyn; Bobrek: Laszczok; Bismarkhuta: Wiza Wincenty; Świętochłowice: Piątek Franciszek; W. Dąbrówka: Wydra Józef; M. Dąbrowa: Młodzik Szczepan; W. Piekary: Figlus Paweł; Szombierki: Mulaś Franciszek; Zgorzelec: Jania Wincenty; Chebzie: Kandziora Jan; Rikimajca: Musioł Franciszek; Szarlej: Kaldomek Józef; Brzeziny: Koszotka Józef; Chropaczów: Trzeja Józef; Frydenshuta: Szabasz Jakób; Brzezowice: Kubica; Lipiny: Kot Józef; Miechowice: Gawenda Ryszard; Szarlottyniec: Mikno Karol; Kamień: Głogowski Piotr; Czarny Las: Salomon Jan; Kar: Grabara Jacek; Godula: Kotas Tomasz; Rozbark: Strąciok Franciszek; Zgoda: Mańka Franciszek; Orzegów: Sajler Ryszard.

Osobliwości polemiki jezuickiej

W ostatnim nrze „naukowego” organu jezuitów w „Przeglądzie Powszechnym” redaktor tegoż ks. Urban puszcza się na flukty polemiki z „Naprzodem” z powodu notatki, wytykającej ks. redaktorowi, że dojrzał źdźbło w oku dziś już nieżyjącego A. Niemojewskiego w postaci jego nieposzanowania proroka Habakuka i tem samym Starego Testamentu, a nie dostrzega „belki” w oku „Gazety Warszawskiej”, (podkomendnej ks. Lutostawskiego), która delektowała się artykułem p-ni Izy Moszczeńskiej, zaliczającej cały Stary Testament do piśmiennictwa szowinistyczno-żydowskiego, skąd czerpała dowody jednoznacznych żydowskich wad.

Niewiadomo dlaczego „polemista” „Przeglądu Powszechnego” uważa, że nam „spodobała” się jego obrona St. Testamentu i że z tej racji dajemy mu bodźca, ażeby i innych wrogów starszej części biblii piórem swoim mitygował.

Jeżeli, jak twierdzi, jest pilnym czytelnikiem „Naprzodu”, a „Gaz. Warszawską” czytuje rzadziej(?) — to z „Naprzodu” mógł się dowiedzieć mianowicie z omówienia artykułu p-ni Moszczeńskiej, reklamowanego przez klerykalną „Gaz. Warsz.”, o co nam chodziło? Pisaliśmy wówczas wyraźnie: ponieważ biblia Starego Testamentu wchodzi w zakres nauki religii; po-

nieważ młodzież szkolna ma ją studyować z pietyzmem, a równocześnie wy wciągacie te książki w zakres walki antysemitkiej — to chcąc być uczciwi, a nie dwulicowi, powinniście stanąć na tem stanowisku, że takiego obowiązku **dzielnie nie narzucacie**, i razem z nami domagacie się, ażeby **wola rodziców-wychowawców** decydowała o tem, a nie przymus.

Intrygi przeciw kooperatywom kolejowym

Ze Centralny Związek spółdzielni kolejowych jest sobą w oku paskarzy, to rzecz zrozumiała. Liczy on przecież 140.000 udziałowców, a zaopatruje (członkowie wraz z rodzinami) pół miliona ludzi we wszystkie ważniejsze artykuły codziennej potrzeby. W ten sposób C. Z. S. K. pół miliona odbiorców odciąga od sklepów prywatnych, wydiera ich ze szponów lichwy towarowej czy żywnościowej.

Stąd nienawiść paskarzy do instytucji, która psuje im interes. Stąd walka przeciw C. Z. S. K. Prowadzą ją paskarze zapomocą oddanych sobie organów, lub też przez ich agentów także między kolejarzami. Jak szlachetną bronią taką walkę się

Tymczasem klerykali wołają, że my chcemy Boga wyrzucić ze szkoły, a równocześnie napa- dają na całą połowę biblii, która, jak to właśnie ks. Urban Niemojewskiemu przypomniał, wedle nauki kościoła z boskiego pochodził natchnienia! A gdy ks. Urban cofając się przed polemiką z ks. Lutostawskim powiada, że jego oświadczenia o „naruszalności” biblii st. Testamentu nie zawierają podobnych cech, za które wystąpił przeciwko Niemojewskiemu, gdyż pewne przepisy liturgiczne i prawne miały tam znaczenie przemijające i z jakimś dowcipkami a la „Bocian” zapytuje, czy nie jesteśmy entuzjastami obrzezania — odpowiemy mu, że ks. Lutostawski, być może, oględniej występował o Niemojewskiego, ale rzucając takie zdania przed forum nieprzygotowane, chyba torował drogę upfawianemu przez endeków antysemit- twu biblijnemu, bądź też asekurował je przed możliwymi zarzutami.

Bo o teni, iżby musiał domagać się swoim słuchaczom, że obrzezanie, jak to ks. Urban wy- stawia, nie obowiązuje w chrześcijaństwie — na to nie potrzeba było prelekcji. Książd Urban zapewne „nie czytuje” i „Rzeczpospolitej” (or- ganu przyboczego arcyb. Teodorowicza). Otóż niedawno był tam felieton, wystawiający książkę Nowaczyńskiego, wymierzoną przeciwko ży- dom, a w tej recenzji podkreślano, jak Nowa- czyński demaskuje cytatami — Mojżesza i pro- roka Izajasza.

Otóż za czasów inkwizycji więziono sławnego Galileusza za to jedynie, że jego poglądy nauko- we nie zgadzały się z biblią st. Testamentu — z opowiadaniem, jak Jozue dla pokonania wrogów przedłużył sobie dzień, zatrzymawszy słońce. Dzisiaj klerykali endeccy wprost poniewierają tą biblią, a ks. Lutostawski, choć wobec nieendeków chciałby mieć nieomal stopy inkwizytorskie, uważa za wskazane właśnie rozprawiać na te- mat „naruszalności” tej części biblii.

Jezuici zaś, tworzący politykę prawomyślności religijnej — tych rzeczy właśnie nie widzą... (Nie czytają prasy najbliższej!).

Teraz może ks. Urban nie będzie mógł wyki- wać się, że nie rozumie, o co nam chodzi. Cho- dzi nam o napiętnowanie **obłady klerykalnej**.

Musimy to podkreślić, gdyż w przeciwnym ra- zie ks. Urban gotów nam przypisywać, że chce- my... powrotu inkwizycji!

JÓZEF LASOŃ

Profesor Toll i burmistrz Schmidt

Dziwne to, że zbiegiem czasu człowiek przy- wiązuje się do martwych przedmiotów, tak, jak do istot żywych i umarłych. Dla niejednego ko- lekcja antyków wiąże wazę jak wszystkie naj- piękniejsze skarby świata i rozkosze, czerpane z życia. Burmistrz, mimo, że nie był dziwakiem, tak, jak jego zacny przyjaciel profesor Toll, miał przywiązanie do tej dubeltówki. Miał i in- ne słabości, które nabył z biegiem lat, z bie- giem zbliżania się do mogiły. Człowiek, rodząc się, ustawnie dąży do mogiły. To odbywa się już w łonie matki. Albo płód dojrzeje, albo skoń- czy przed, lub po rozwiązaniu. Loe późniejszy jest tajemniczy.

Profesor Toll, w czasie, gdy burmistrz pieścił się dubeltówką i rozmyślał o śmiertelności życia, spochmurniał, znieruchomiał, wyteżył o- czy w jednym kierunku. Wzrok jego skoncen- trował się na szklance z miodem, podczas gdy myśl lawirowała dokoła idei przyjaciela.

— On idzie — rozmyśla — no tak, ale on jest burmistrzem.

— Dobrze — odpowiada mu „ktoś”, czy „coś” na dąże duszy, — ale ty jesteś profesorem.

Wyrasta kłótnia na dnie jego duszy. Kłóca się w nim dwaj jacyś nieznanymi ludzkie, których on ma być bezwiednym superarbitrem. Sili się prze- to na spokój, ażeby, będąc już superarbitrem, sprawę bezstronnie rozpatrzył, sprawiedliwie osądził.

Stara się zachować spokój. Niech uńwcy i kontrmówcy wyciągną wnioski, on je ostrożnie rozpatrzy, osądzi, a potem zatwierdzi. Tosamo przypuszcza, musiał przechodzić Schmidt. Wi- docznie i on tąsamą metodą działał, rozpatrzył, zatwierdził i jest zadowolony.

Sili się na bezstronność i słucha:

— Burmistrz ma rodzinę i powinien dla ro- dziny to uczynić.

— Dobrze. A cóż dopiero, ty kawaler, samotny? Nie będzie za tobą łez, bólu, żmartwień. Zosta- wisz dobre imię choćby dla uczniów, których przedewszystkiem powinienes nauczyć patrio- tyzmu i poświęcenia.

— On jest zdrow, wytrzyma wszelkie trudy.

— Czy nie lepiej, jak człowiek chorowity, skartłowaciły ginie, niżli zdrowy, silny, mogą- cy jeszcze długie czasy z pożytkiem pracować? Masz mniej życia i mniej pożytecznego, jak on. Starców nieżyjących niektóre plemiona dzi- kiej zabijały.

— Nie umię strzelać, obchodzić się z bronią.

— Nauczysz się. Ty człowiek nauki powinie- neś wiedzieć, że człowiek wazystkiego może się nauczyć. O ile ma większe zdolności w danym

kierunku, lepiej wykona.

— Dobrze, ale on się nie boi!

— Czego?

— Śmierci!

— Ha! ha! ha! Ty tchórze!

— Nie jestem tchórzem. Kocham życie. Nie przez egoizm. Kocham przez twórczość. Ja swo- ją wiedzę mogę jeszcze dużo dać narodowi. A on co da? Siła mięśni jest ničem wobec siły twórczości ducha. Raczej tysiące pracowników niech ginie, byle jeden twórca był zachowany. Mo- ja wartość życia jest wyższa, cenniejsza. Ja czło- wiek nauki należę do ogółu, on, człowiek pracy, należy do siebie, najwyżej do swojej rodziny.

— Cóż ty myślisz, że siła mózgu jest cenniej- sza wobec ofiarności życia i krwi. Widziałeś wynalazców, którzy ginęli dla swojej twórczości i z swoją twórczością. Wobec ofiary krwi na ołtarzu ojczyzny niema siły mięśni czy mózgu, siły twórczości i pracy. Tam, gdzie giną narody i wolność, niema nic prócz jednostki, którą przedstawia człowiek, jego ofiarności i czyn. To wszystko, coś powiedział, jest samolubstwem, tchórzostwem. Zedrzyj maskę z duszy swojej i odstoń jej pażytycę. Widzę cię nędznego, tarza- jącego się przed śmiercią, zebrzącego o każdą minutę życia, wynikającą z zachłanności życia. Jestto zwyrodnieniem jednostki, którą naród i społeczeństwo winno palić i wyznąć.

Profesor Toll powstał, przejęty do głębi.

(Ciąg dalszy nastąpi)

damia zaraz Związki okr., by pieniądze potrzebne nadesłały. poczem Centrala należność sumarycznie opłaca i cukier ze Zw. cukrowników odbiera. Najczęściej jednak zdarzało się, że Zw. okr. na wezwanie o przysłanie pieniędzy nie reagowały, tak, że Centrala zmuszona była wykupywać cukier za pieniądze własne, przeznaczone na inne obroty i rozesłać ten cukier na kredyt. Dopóki cukier był tańszy, było to możliwe. Z chwilą jednak gdy cena cukru znacznie podskoczyła, rzecz stała się nawet dla tak wielkiej instytucji trudniejsza, ze względu na to, że chodzi tu przecież o zapotrzebowanie dziesiątków tysięcy ludzi.

Tak tedy było z cukrem za sierpień. Po otrzymaniu dyspozycji z Min. aprow. zażądała Centrala telegraficznie od okręgów nadesłania pieniędzy. — Okręgi jednak wezwania tego nie usłuchały, tylko Warszawa złożyła pieniądze 18 sierpnia. To też Warszawa otrzymała 7 wagonów, bo taką tylko ilość zdołano do 1 września wydostać.

Należy tu dodać, że z końcem lipca otrzymała Centrala dyspozycję na cukier lipcowy, zwykły i nadkontyngentowy i gotówkę, jaką mogła na to przeznaczyć, za cukier ten wpłaciła, nie czekając na nadesłanie pieniędzy przez okręgi. Więc już z początkiem sierpnia wykupiła Centrala cukier własnymi pieniędzmi.

Gdy przyszły zatem dalsze dyspozycje (sierpień i t. d.) musiała Centrala czekać na nadesłanie jej należności, gdyż trudno chyba żądać od związku, by dla cukru całą swoją działalność handlową wstrzymał.

Tymczasem dn. 1 września rząd podniósł nagłe akcyzę na cukier o 120 mk. na 1 kg. i cukier z 77 mk. podskoczył nagłe na 197 mk. Wykupienie cukru stało się więc tem trudniejsze, zwłaszcza, że okręgi dalej milczały. A trzeba tu dodać, że w tym samym czasie Centrala miała z Państw. Urz. Zboż. wykupić zaległy deputat mączny dla kolejarzy (niedostarczony przez rząd w r. 1919 i 20) i musiała na ten cel zebrać wszelką gotówkę jaką miała, nadto dopytywać jeszcze 150 mil., gdyż rząd oświadczył, że bez tego mąki nie wyda. — A chodziło o 1400 wagonów. Ponieważ wypadły tu większe ilości mąki na pracowników, przeto Centrala wykupując na czas deputat, zaoszczędzała pracownikom w ten sposób po parę tysięcy mk., które za tę mąkę musiałby każdy zapłacić więcej w wolnym handlu.

Związek zwrócił więc wszystkie swoje starania w tym kierunku, by wykupić 1400 wagonów zboża, co dla kolejarzy było nawet ważniejsze niż cukier.

Dla wykupienia cukru zaś musiał związek czynić osobne starania o pożyczkę, które jednak dopiero w pierwszej połowie października zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem. Tymczasem akurat w pierwszych dniach października rząd, o czem znowu nikt nie wiedział, akcyję czyli podatek od cukru podwyższył o dalszych 400 mk., tak, że cukier z ceny 197 podskoczył na 597 mk. Zrealizowana w jednym z banków warszawskich pożyczka umożliwiła dopiero wykupienie tego cukru, ale już po podwyższonej cenie, dzięki podatkowi rządowemu.

Jakżeż tedy można tu mówić o jakiejś rzekomo winie Zw. Centr.?

Dlaczego kolejarze potrzebnych na cukier pieniędzy na czas nie zbrali? Przecież ta praktyka, specjalnie tylko co do cukru, była dawno ustalona. Dlaczego Okręgi pieniędzy nie nadesłały? Dlaczego cały ciężar starań nietylko o cukier, ale i pieniądze zwałono na Zarząd Centr.?

Jeżeli zatem kolejarze płacić muszą obecnie za cukier drożej, niech podziękują za to w pierwszym rzędzie rządowi, który nagłe w przeciagu paru tygodni podwyższył podatek na cukier o 500 mk., w drugim rzędzie zaś temu, że Centrali na czas pieniędzy nie nadesłało.

Dn. 18 b. m. odbyło się w Krakowie przy ul. Dunajewskiego 5 zgromadzenie kolejarzy wszelkich kategorii przy udziale blisko 1000 uczestników.

Po omówieniu szeregu spraw zawodowych przez sekretarza Z. Z. K. tow. St. Geylowskiego, tow. Kaczanowski jako delegat Centrali kooperatyw kol. z Warszawy przedstawił obecne gospodarze położenie kolejarzy, tudzież znaczenie i cele Centr. Związku spółdz. kolejowych. W dyskusji, jaka nad tym referatem się rozwinęła, poruszono szereg aktualnych spraw, dotyczących aprowizacji kolejarzy, jak n. p. zaopieczanie kolejarzy w cukier, mąkę, ziemniaki i t. p.

Po przemówieniach referentów krak. Związku okręgu i miejscowych kooper kol. Kluczki, inż. Grelowskiego i kol. Wójcika, zebrani przyjęli wszystkie wyjaśnienia do wiadomości stwierdzając, iż wszelkie zarzuty przeciw C. Z. S. K., tudzież Związkowi okr. są pozbawione podstawy. Przyjęto w końcu rezolucję, wzywającą kolejarzy do energicznego poparcia O. Z. S. K. i zapowiadającą, że kolejarze zdecydowani są użyć wszelkich stojących im do dyspozycji środków dla odparcia za-

nachu, jaki reakcja przeciw Centr. Związkowi spół. kol. gotuje. Inna rezolucja wzywa Związek zawodowy, by wraz z Centralą... pozyskił u rządu starania celem uwolnienia od podatku cukru, przydzielonego pracownikom kolejowym.

Przegląd społeczny

Bezrobocie się szerzy. Znowu 3 fabryki ograniczyły wytwórczość: fabryki W. Hess, M. Wolski oraz Gniazdowski i Janiszewski w Lublinie zmniejszyły ilość dni pracy w tygodniu do 4-ch. Szereg fabryk ogranicza wytwórczość nie dlatego, że nie posiada zamówień, lub że posiada nadmiar towarów na składzie, lecz pomimo że posiada zamówienia, wyłącznie z braku środków obrotowych wskutek ograniczenia kredytów przez Polską kraj. kasę pożyczkową. Jak już donieśliśmy, otrzymanie pożyczki zależy od zezwolenia dwóch ministerstw, co utrudnia otrzymanie pożyczki i powoduje nieobliczalne skutki.

KRONIKA

Kraków, 23 listopada

Rozdawnictwo deputatów robotniczych

W czasie od czwartku 24 listopada do 7 grudnia odbywać się będzie rozdawnictwo deputatów, a to cukru za październik po 500 gr na osobę w cenie po 347 mk oraz pierwszej raty chleba po 4 kg na osobę w cenie po 62 mk za 1 kg tytułem zaległej dodatkowej racji za lipiec b. r. Powyższe racje będą wydawane w sposób dotychczasowy, t. j. robotnikom pracującym w prywatnych zakładach, zatrudniających poniżej 50 osób w sklepie br. Mikołajtys, ul. Poselska 18, robotnikom we wszystkich innych przedsiębiorstwach za pośrednictwem zarządów przedsiębiorstw na podstawie asygnat miej. biura aprowizacyjnego. Do przedkładania legitymacji do ostemplowania w miej. biurze kontroli spożycia do poboru deputatów w sklepie br. Mikołajtys wyznacza się następujące terminy: Dla osób z początkowymi literami następujące terminy: Dla osób z początkowymi literami nazwisk: od A—E czwartek i piątek 24 i 25 listopada, od F—J sobota i poniedziałek 26 i 28 listopada, od K—L wtorek i środa 29 i 30 listopada, od M—P czwartek i piątek 1 i 2 grudnia, od R—S sobota i poniedziałek 3 i 5 grudnia, od T—Z wtorek i środa 6 i 7 grudnia.

Powołanie rekrutów roczników 1899 i 1900

Rekruci roczników 1899 i 1900 zostają powołani do czynnej służby wojskowej w szeregach zapomocą imiennych kart powołania, doręczanych przez starostwa. Powołani mają się zgłaszać w powiatowej komendzie uzupełnień Kraków, koszary Sobieskiego, ulica Warszawska, w następującym porządku: 30 listopada rekruci pochodzący z powiatu podgórskiego, 1 grudnia rekruci pochodzący z powiatu krakowskiego, 2 grudnia rekruci pochodzący z powiatu Wieliczka, 3 grudnia rekruci pochodzący z powiatu Bochnia, 5 grudnia rekruci pochodzący z powiatu Chrzanów, 6 grudnia rekruci pochodzący z Krakowa miasta.

Wcielaniu do szeregów podlegają wszyscy rekruci roczników 1899 i 1900, którzy otrzymali karty powołania przy komisjach przeglądowych, bez względu na to czy obecnie otrzymali ponowne karty powołania do szeregów ze starostwa, względnie magistratu.

Szpieg czeski w pułapce

(k) Onegdaj przywieziono z Zakopanego do Krakowa pod silną eskortą 23-letni ego Józefa Hajonta, łodem z Keszmarku. Hajont, jak się okazało, grasował na Podhalu jako agent rządu czeskiego. Miał on za zadanie śledzić ruchy wojsk polskich na pograniczu. W czasie przygotowań do plebiscytu na Spiszu zgłosił się on do wojska polskiego jako ochotnik. Przydzielono go wtedy do kompanii spisko-orawskiej, rekrutującej się z Polaków ze Spisza i Orawy. Po kilku tygodniach zdezerterował Hajont i zbiegł do Czech. Niedługo jednak potem przybył Hajont na teren plebiscytowy i agitował przeciw głosowaniu za Polską. Po rozstrzygnięciu losów spornego terytorium Hajont przeniósł się do

powiatu nowotarskiego, w którym uprawiał szpiegostwo na rzecz Czechosłowacy. Posyłał on raporty do Pragi o Słowakach, którzy swojego czasu schronili się do Polski. Z chwilą ich powrotu na Słowacznę na skutek doniesień Hajonta władze czeskie aresztowały powracających reemigrantów.

Znowu zaginięcie chłopca

(k) Do szeregu tajemniczych zaginięć dzieci w naszym mieście przybywa nowy wypadek, który zapewne skłoni rodziców i wychowawców do otaczania baczniejszą opieką młodzież, uczęszczającą do szkół. Sprawa bowiem zaginięć chłopców staje się coraz bardziej niepokojąca. Oto onegdaj doniósł do policji p. Tadeusz Walańek, zamieszkały przy ul. Mogiłskiej 3, że przed kilku dniami poszedł do szkoły przy ul. Kochanowskiego jego bratanek 12-letni Marian Zabłocki i dotąd nie powrócił. Wobec tego nowego faktu zaginięcia chłopca godzi się zapytać, w jakim stadium znajduje się śledztwo w sprawie poprzednich tajemniczych zniknięć młodzieży szkolnej. Podobno policja była już na tropie jakichś indywiduów, a nawet podawała zawody podejrzanych osobników o uprowadzenie chłopców. Mieli to być jakiś kolejarz i nauczyciel ludowy. Sprawa jednak widocznie znowu utknęła tylko na poszlakach, które nie doprowadziły do pożądanego rezultatu.

Zebranie delegatów miast województwa krakowskiego odbędzie się 26 listopada w sobotę o godz. 10 przed połud. w sali konferencyjnej Rady miejskiej. Porządek dzienny: 1. Zagadnienia administracyjne województwa, a miasta, 2. problem finansów miejskich a rządowy projekt ustawy o zasileniu funduszy miejskich, 3. odbudowa i rozbudowa miast, 4. opieka społeczna w województwie.

Z teatru J. Słowackiego. Dzisiaj dwa utwory Wilde'a „Salome” w wykonaniu pp. Zmijewskiej, Klońskiej, Guttnera i i. oraz „Tragedya florencka” z niepospolitą kreacją p. Sosnowskiego w roli kupca Szymona, i z Hańską i Szymańskim w innych rolach. Jutro „Brzydki Ferrante” z p. Adwentowiczem i p. Bednarzewską. W piątek i w sobotę powtórzoną będzie dramat Strindberga „Ojciec”. Pomimo wielkiego sukcesu sztuka ta ukazywać się będzie w rzadkich odstępach czasu. Próby ze „Strasznych dzieci” Rostworowskiego są w pełnym toku. W przyszłym tygodniu odbędzie się jedno przedstawienie „Orlątko” z p. B.alkowskim, poczem poemat Rostanda dłuższy czas nie będzie mógł się ukazać w repertuarze.

Z teatru Bagatela. W przygotowaniu arcywesoła farsa „Nasi nad Bałtykiem”. Próby pod kierunkiem p. Nowackiego dobiegają końca. Sztuka grana będzie bez suflera.

Miejski teatr Opera i Operetka. Dziś we środę „Noc w Wenecji”. Jutro we czwartek „Tosca”.

Z teatru Nowości. Repertuar bieżącego tygodnia wypełni operetka „Niech mnie djabli wezmą”. Najbliższą premierą będzie operetka A. Własta „Cyrkówka”, do której muzykę skomponował A. Piotrowski. Dyrekcja teatru, pragnąc uświetnić wystawienie tej polskiej operetki, sprawia zupełnie nowe kostiumy i dekoracje. Główne role spoczywają w rękach p. Kamińskiej, Walewskiej, Wolińskiego, Pilarskiego i Kaczorowskiego. Część muzyczną przygotowuje kapelm. p. Meyerhold.

Poszya futurystów. Wykład dra Chwistka o twórczości T. Czyżewskiego, ilustrowany recytacją art. Bagateli pp. Trojanowskiej i Brońskiego, odbędzie się na kursach literackich, ul. św. Anny 2, w czwartek 24 bm. o godz. 7 wiecz.

Kurs rysunków szwaskich rozpocznie się 1 grudnia br. w miejsk. Muzeum przemysłowym. Zgłoszenia przyjmuje dyrekcja Muzeum, Smoleńsk 9, I p., codziennie od 10 do 2 po poł. i od 6 do 7 wieczorem.

Walka o mieszkania. Odnośnie do notatki p. t. „Zamach samobójczy z powodu wyrzucenia na bruk” zamieściliśmy już wczoraj wyjaśnienie rzeczywistego stanu rzeczy. Obecnie otrzymujemy dodatkowo następujące wyjaśnienie, które poczuwamy się do obowiązku umieścić. Brzmi ono:

Nieprawdą jest, aby p. Helena Peterseimowa zażądała od p. Myszkowskiej 2000 mk za jeden pokój i 10.000 mk odstępnego i wniosła eksmisję sądową. Prawdą natomiast jest, że p. Myszkowska bezprawnie zajęła pokój, tj. bez wiedzy magistratu i właściciela, a tylko za porozumieniem się z lokatorką p. K., która nie miała do tego prawa. Pokój ten był już przez magistrat zarekwirowany, a p. D., nauczycielka gry na fortepianie, otrzymała zupełnie prawidłowo kartę najmu z urzędu najmu mieszkań z magistratu. Eksmisji nie wy-

konano, gdyż p. Myszkowska po rozprawie sądowej sama dobrowolnie się wyprowadziła. O zamachu semobójczym nikt w kamienicy z lokatorów nie wie.

(k) **Pogrzeb ofiar katastrofy lotniczej.** Aleksandra Maciejewskiego i Antoniego Kłoka, odbędzie się dziś we środę o godz. 3 pop. z kaplicy szpitala załogi przy ul. Wrocławskiej.

(k) **Aresztowanie komunisty.** Policja państwowa w Krakowie wpadła na dalsze ślady akcji komunistycznej na terenie naszego miasta. W czasie śledztwa, aresztowano 29 letniego Pawła Sierankiewicza, ślusarza-bronźownika. Sierankiewicz w lecie b. r. został wykluczony ze Związku zawodowego metalowców. Przy aresztowanym znaleziono papiery kompromitujące, oraz odezwy komunistyczne.

(k) **Niezwykły oszust.** Onegdaj aresztowano w Krakowie Jana Kazimierza Tomasa, poszukiwanego przez władze lwowskie za liczne oszustwa. Tomasz legitymował się we Lwowie książką robotniczą wystawioną na nazwisko Juliana Szymczyka z Krakowa. Tomasz pochodzi z Łodzi, gdzie służył w 2 p. strzelców konnych, jako wachmistrz. Ponieważ popełnił tam szereg nadużyć oddano go do sądu wojkowego III dywizji piechoty w Staroświęcianach. Dnia 14 września br. zbiegł on z więzienia wojkowego i grasował na Litwie. Następnie, gdy popełnił i tam kilka oszustw, przeniósł się do Lwowa. Tutaj długo nie zabawił, ponieważ policya wpadła na jego ślady. Przybył więc do Krakowa i tu go ujęto. Tomasz ścigany jest przez sąd wojkowy za sprzeniewierzenie pieniędzy ze skarbu wojkowego.

(k) **Tragiczny wypadek na moście dębickim.** Wczoraj o godz. 4 popoł. p. zjechał samochód na moście dębickim chłopczyka w wieku około 10 lat. Nazwiska ofiary, która poniosła śmierć na miejscu, oraz przyczyny tragicznego wypadku nie udało się ustalić. Zwłoki dziecka przewieziono trupa do zakładu medycyny sądowej.

Usiłowane włamanie. Policja aresztowała 19 letniego Mieczysława Borkowskiego, który usiłował włamać się do restauracji p. E. Hemplowej przy ul. Kaścisuskiej 1.

Kradzież podczas transportu towarów na dworzec. W ręce policyi wpadł Krzysztof Dachowski 1. 62, który skradł na szkodę Kiwy Freunda kupca z Tarnowa 3 zwoje towarów bławatnych, wartości około 100.000 mk. Sędziwy złodziej dokonał tej kradzieży podczas transportu towarów z ul. Stradom na dworzec towarowy.

Oszukany doręczarz. Do policyi doniósł Jan Bernacki, doręczarz zamieszkały w Rakowicach, że przed kilku dniami nabył na rogu ul. Straszewskiego od pokątnych handlarzy materię rzekomo na 5 ubrań męskich i zapłacił za nią po długich targach 35.000 mk. Po przybyciu do domu, przekonano się, że materia ta starczy zaledwie na trzy ubrania i jest bardzo licha. Wrócił więc natychmiast na miejsce, gdzie dokonał owej transakcji, lecz handlarzy tam nie zastał, gdyż zbiegli. Dopiero wczoraj rozpoznał jednego z nich na ulicy i spowodował jego aresztowanie. Okazało się, że sprytnym oszustem jest Chiel Geliebter, handlarz starzyzny z Lublina.

— 000 —

Z POLSKI

Zgon s. p. Jadwigi Trybusówny. W ubiegłym miesiącu, w zapadłej wsi małopolskiej koźkówce, zmarła tow. Jadwiga Trybusówna, nauczycielka ludowa. W „latah smierci”, jakże świat przeżywa, przyzwyczajamy się do tej rozłąki wiecznej i dobrze tak jest. Lecz groby niektóre przykuwają myśl naszą, żal budzą niezmierny. Tow. Trybusówna od ławy szkolnej gotowała się do zadań pracy społecznej. I wnet ta entem, niezwykłą kulturą wyróżnia się wśród młodzieży i jest pzewodnicząca tarnowskiego „Promienia”, org. soc. niepodległościowej młodzieży szkół średnich. Popiera żywo ruch strzelecki i polski skarbu wojkowy na gruncie tarnowskim. Jako nauczycielka stała się ośrodkiem pomacającym szeroko wśród nauczycielstwa. Niezłomna, niezdająca się w złych atmosferze klerykalizmu i wsteczności, z niebywałą odwagą głosząc swe przekonania socjalistyczne z entuzjazmem i uporem wale. Głusiłca łmie przedwczesne, bo w 27 wiosnie, to życie. Słokrotny żal, gdy odeszła ta, która była: „jak tęcza, co ziemię jednoczy z niebem...” Zastąpimy Cię w pracy! Towarzysze i przyjaciele.

Strejk w Gdańsku

Gdańsk. (PAT). Urzędnicy sądu i urzędnicy miejscy z powodu nieuwzględnienia ich postulatów ekonomicznych postanowili zasrejkować.

Rokowania polsko-niemieckie o Górny Śląsk

Katowice. (PAT). W sprawie rozpoczynających się dnia 23 bm. przedwstępnych rokowań gospodarczych, dotyczących Górnego Śląska, donoszą, że strona niemiecka życzy sobie prowadzenia rokowań nie w Genewie, lecz w jednym z miast Górnego Śląska. „Oberschlesische Volkstimme” pisze, że wymagają tego interesy nietylko niemieckie, ale i polskie, a przede wszystkim interesy ludności Górnego Śląska, o które przede wszystkim

chodzi. Widoki jednak na to, aby rokowania toczyły się na Górnym Śląsku, zda się być bardzo małe. To samo pismo donosi rzekomo z dobrze poinformowanego źródła, że czeski prezydent ministrów dr Benes stara się, aby miejscem rokowań była Praga, co rzekomo odpowiada życzeniom Francji. Przewodniczący komisji gospodarczej Calonder jest za tem, aby rokowania odbyły się w Wiedniu lub Meranie.

Konferencya waszyngtońska

Wiedeń. (PAT) „Neue Fr. Presse” donosi z Waszyngtonu: Na poniedziałkowym posiedzeniu konferencyi sale i galerye były przepelnione. Hughes złożył sprawozdanie z prac konferencyi od ostatniego plenarnego posiedzenia, następnie omówił sprawę rozbrojeń na lądzie, zaznaczając, że dla Stanów Zjednoczonych sprawa ta nie ma znaczenia. Ameryka bowiem, która pod koniec wojny miała pod broń 4 200.000 żołnierzy, ma obecnie armii regularnej 1 600.000. Następnie zabral głos Briand,

który wskazał, że Francja nie może się rozbroić, gdyż Niemcy nie są rozbrojeni.

Przyjęcie programu morskiego

Leafield. (PAT. Radio). Donoszą z Waszyngtonu, że rezultatem konferencyi między Hughesem Balfourem i admirałem Kato jest, że delegacya angielska aprobowala program morski amerykański. Podobne stanowisko zajęła delegacya dominów angielskich. Ostatecznie przyjęto zasadę równorzędności morskiej Anglii i Ameryki.

Koalicja a Niemcy

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Rząd niemiecki zaprotestował w międzynarodowej komisji wojkowej przeciw zamknięciu niemieckich fabryk broni i amunicji.

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Przedstawiciele banków angielskich oświadczyli, że nie mogą Niemcom dać kredytu z powodu niskiego stanu marki niemieckiej i chaosu finansowego.

Rozruchy w Berlinie

Berlin. (PAT). Wczoraj w ciągu popołudnia dokonano szeregu rabunków w samym mieście. Przy Leipzigerstrasse obrabowano sklepy z obuwem i konfekcyjne. Policja aresztowała 80 ludzi, między innymi jednego z przywódców komunistycznych Fichtmanna.

O ugodę z Irlandyą

Leafield. (PAT. Radio). Decydująca konferencya angielsko-irlandzka odczyta się w dniach najbliższych, możliwe we środę. Stanowisko parlamentu północno-irlandzkiego zostało już dokładnie sprecyzowane. Lloyd George na podstawie tych uwag przystąpi do propozycji ostatecznych, które będą zakomunikowane rządowi irlandzkiemu.

Przegląd gospodarczy

Rejestracja i stemplowanie tytułów długu przedwojennego Austrii i Węgier. Izba skarbowa we Lwowie komunikuje: Na mocy upoważnienia ministerstwa skarbu przedłożoną ostateczny termin zarejestrowania i ostemplowania tytułów długu przedwojennego Austrii i Węgier włączn e po dzień 5 grudnia br. Mie scami reje tracy pozostają nadal Krajowa kasa skarbowa we Lwowie, filialna Kasa krajowa w Krakowie, wszystkie urzędy podatkowe Małopolski i Śląska Cieszyńskiego oraz wszystkie oddziały Polskiej krajowej kasy pożyczkowej. Urzędy te i instytucje, będą równocześnie obok Izby skarbowej w Krakowie (ul. Hezłów) i we Lwowie (oddz. IIIa/2 plac św. Ducha I, II p., biuro 53) tudzież dyrekcya skarbu w Cieszynie, udzielać stronom wszelkich potrzebnych ustnych informacji. Postępująca stabilizacya marki polskiej, przewyższającej wartością austriacką koronę, stacząć w nna za najsilniejszy bodziec do bezwzględnej rejestracyi, korzystnej dla stron i pożądanej dla skarbu państwa.

Efektu terminowo nie zarejestrowane ulegną bezwarunkowo nieodwołalnej konfiskacyi.

Jaja po 8 marek za sztukę. Ministerstwo Apropizacyi przydziela już Magistratom miast jaja konserwowane, które Syndykat jajezarski w Krakowie, w ilości ponad 40 wagonow, przeznaczył do dyspozycyi tegoż ministerstwa. — Cena tych jaj dla Magistratów wynosi w Syndykacie jajezarskim 8 marek za sztukę, ci zaś, którym magistrat przydzieli je do rozsprzedaży, mają pobierać od publiczności po dziewięć marek za sztukę. Rozdział tych jaj konserwowanych między instytucje uprawnione do poboru, należy do magistratów i tylko tam należy się zgłaszać o przydział.

— 000 —

ROZMAITE SKUTKI WAHAŃ WALUTOWYCH

Z powodu gwałtownego spadku waluty niemieckiej podrożały koszty utrzymania z 1062 marek we wrześniu na 1146 marek niemieckich, to jest o 7.9 procent. W porównaniu ze styczniem bieżącego roku wzrosły ceny o 61.4 procent, a w stosunku do października ubiegłego roku o 35.9 procent. We Wiedniu katastrofalny spadek waluty wywołał w październiku wyżkę o 55 procent. A u nas? Spadek waluty w maju wywołał wyżkę cen o kilkaset procent, a znaczna bardzo, bo kilkakrotna wyżka kursu naszych marek, nie wstrzymała nawet wzrostu cen żywności, w kraju wytwarzanej.

Przemysłowcy naftowi chcą nieograniczonej wolności handlu

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Wczoraj w ministerstwie przemysłu i handlu odbyły się całodzienne obrady Rady naftowej. Omawiano sprawę ograniczeń w obrotach wewnętrznym i zewnętrznym ropą i jej przetworami. Przemysłowcy naftowi oświadczyli się przeciw wszelkim ograniczeniom, żądając wolnego handlu w całej rozciągłości.

Targ poznański

Poznań. (PAT). Dzienniki donoszą, że komitet Targu poznańskiego ustalił termin Targu na czas od 19 do 27 marca 1922.

Potaniecie jaj

Warszawa. (Tel. wł. „Naprzodu”). Cena jaj spadła. Dzisiaj sprzedawano po 9 marek za sztukę.

Marka polska w Budapeszcie

Budapeszt, 22 listopada. (PAT). Markę polską notowano tutaj dziś w oficjalnych obrotach 27 1/2 do 23.

— 000 —

Bank Związku Spółek Zarobkowych

Po ukończeniu prac organizacyjnych i przeprowadzeniu koniecznych formalności z władzami francuskimi, rozpoczął swe czynności w Paryżu Oddział Banku Związku Spółek Zarobkowych.

Od dzisiaj tenże oddział w obrotach i komfortowym lokalu przy ulicy św. Łazarza w Paryżu, w centrum miasta (Paris, rue Saint Lazare, 82). Oddział ten zastąpi wszelkie czynności bankowe, z których najważniejsze dla naszego kupiectwa i nasych emigrantów zarobkowych są następujące: przekazywanie pieniędzy z Francji do Polski i z Polski do Francji, przyjmowanie kapitałów na oprocentowanie zarówno w markach polskich jak i we frankach, zafatwianie wszelkiego rodzaju wypłat we Francji, inkaso wszelkich dokumentów pieniężnych, a więc weksli, czeków i t. p. walutow.

Obecnie we Francji pracuje bardzo wielu robotników polskich, których na większą troskę jest przesyłane części ich zarobków pozostałym w kraju rodzicom. Powszechnym było objawem, że emigranci nasi padali ofiarą wyzysku ze strony spekulatorów, działających zarówno na ich szkodę jak i na szkodę waluty polskiej. Dzięki inicjatywie Banku Związku oddał ciężo zapracowany grosz polskiego robotnika we Francji nie będzie topniał w niesumiennej rękach posiadaków.

Rozgałęziona sieć Oddziałów Banku Związku pozwoli Oddziałowi w Paryżu obsługiwać pod tym względem całą Polskę, nawiązane zaś już stosunki ze wszystkimi większymi bankami francuskimi dadzą mu możność być pożytecznym Polakom nie tylko w Paryżu, lecz w całej Francji.

Bank Związku Spółek Zarobkowych posiada, oprócz 5 Oddziałów miejskich w Poznaniu, Oddziały w Bydgoszczy, Grudziązku, Krakowie, Kielcach, Lublinie, Łodzi, Piotrkowie, Radomiu, Toruniu, Warszawie, Zbąszyniu, nadto Bank jest w stałych stosunkach z kilkuset spółkami zarobkowymi byłej dzielnicy pruskiej. Bank posiada także Oddział w Gdańsku i w Nowym Yorku. Założenie Oddziału na drugiej półkuli miało z ódo również w trosce o interesy polskich emigrantów i rodzimego handlu i przemysłu.

Telegramy giełdowe

Warszawa 22 bm. (PAT). Listy zastawne 4 i pół proc. ziemskie za 100 rubli trans. 265, żądano 267, poszukiwano 263, za 100 marek trans. 91'75, 4 i pół proc. m. Warszawy żądano 122, poszukiwana 318, 3 proc. m. Warszawy trans. 345, żądano 347, poszuk. 348.

Waluty: Dolary Stanów Zjednoczonych gotówka trans. 3625, 3730, 3730. Franki francuskie czeki trans. 263, sprzedaż 263, posz. 255, Funty szterlingi czeki trans. 15000, 14700, Belgia czeki trans. 254'50, 257'50, Nowy Jork czeki trans. 33'85, 37'23, 37, sprzedaż 37, kupno 35'75, Marki niemieckie czeki trans. 13'78, 13'40, 14, sprzedaż 13'40, kupno 13, Korony austriackie czeki trans. 62'25, 62, sprzedaż 62, kupno 60.

Kcye warszawskie: Bank dyskontowy w Warszawie 2550, Kredytowy warszawski 2700, Lillpop, Bau, Lewenstein 2350, 2375, Rudzki 1675, 1725, Starachowice 3925, 3850, Tow. zakładów żywn. nienotowany, Borkowski 1100, 1125, Bracia Jabłkowski 1150, 1200, Warszawska fabryka cukru 18100, 18060, Ostrowieckie zakłady 4525, 4475, 4500, Polska nafta 1975, 1935, 2000, Przemysłowy handel 1375, 1425.

Zurych 22 bm. (PAT) Końcowe kursa dewiz. Berlin 190, Holandia 187, Nowy Jork 531, Londyn 21'19, Paryż 37'60, Mediolan 21'90, Bruksela 36'60, Kopenhaga 98'75, Sztokholm 124, Chrystynania 77'25, Madryt 13, Buenos Ayres 82'50, Praga 5'65, Budapeszt 0'58, Zagrzeb 170, Warszawa 0'17, Wiedeń 0'18, Austriackie stemplowane 0'12.

Giełda krakowska z 22 listopada

Waluta markowa				
Waluły i dewizy.	gotówka		Czek, prześazy	
	Kupno	Sprzedaz	Kupno	Sprzedaz
Dolary St. Zjed.	3200	3600	3200	3600
Franki franc. szwajc.	220	250	230	250
Funt szterlin.	—	—	—	—
Marki niemiec.	12	14	12	14
Korony austr.	50	60	50	60
„ czesko-sł.	33	38	35	40

Akcyje bankowe.		
Bank Przemysł. I-IV em.	600	700
Bank Hipoteczny	975	1050
Bank Małopolski	600	700
Ziemski Bank Kredyt.	500	650
Powszechny Bank Kredyt.	350	400
Bank Z. dla Kresów, Łańcut	600	700

Akcyje tow. handl. i przem.		
P. T. H. I-IV em.	775	875
„Elidór”—L. J. Borkowski	—	—
„Impex”	275	325
„Polski Glob”	1000	1200
C. Hartwig, Poznań	—	—
Zegluga Polska	375	425
Zieleniewski—Iliem, „ex”	560	590
H. Cegielski, Poznań	2700	3000
Warsz. Parowozy I-II em.	1200	1400
„Lemiesz”	8000	10000
„Trzebinia” I-IV em.	3200	3400
„Pociska”	900	1000
Automotor	1000	1200
Portland-Cem. Szczakowa	—	—
Górka	8000	8400
Siersza	7000	7500
Tepege	6100	6600
Polska Nafta	1700	1900
Elektr. Siersza I-III em.	1200	1400
Oikos	3500	4000
Pezet	1000	1200
Buszcze Trzebinia	1700	5100
„Krakus” IV em.	2500	2800
Porcelana Cmielów	3800	4000
Fabr. cukru w Chodorowie	3200	3500

Stowarzyszenia i zgromadzenia

Zgromadzenie robotników krawleckich w Krakowie odbędzie się dziś, we środę 23 listopada o go-

dzinie 7 wieczór w sali Związku stow. rob. przy ul. Dunajewskiego 5. Sprawy bardzo ważne.

Komisya Oświatowa Rady robotniczej PPS odbędzie posiedzenie plenarne w czwartek 24 listopada o godz. 7 w lokalu sekretaryatu Rady robotniczej.

REPERTUAR

Teatr im. Jul. Słowackiego

Środa: „Salome” i Tragedya florencka.

Czwartek: „Brzydki Ferante” Lopaza.

Piątek: „Ojciec” Strindberga.

Teatr „Bagatela”

Środa: Plomień.

Czwartek: „Kobieta, która zabija” (26)

Miejski teatr: opera i operetka

Środa: „Noc w Wenecyi”.

Czwartek: „Tosca”.

Operetka w Nowościach

Środa: „Niech mnie dyabli wezmą”.

Czwartek: „Niech mnie dyabli wezmą”.

Piątek: „Niech mnie dyabli wezmą”.

Sobota: „Wróg kobiet” z p. Szczawińskim.

Wykłady Związku literatów w Domu artystów (plac św. Ducha)

Początek o godz. 8 wieczór.

Środa 23 b. m.: prof. dr Józef Flaksh: „Z przeszłości teatralnego Krakowa”.

Kollegium wykładów naukowych (Rynek gł. Linia A—B. L. 39)

Środa: Prof. Uniw. Ign. Chrzanowski: Charakterystyka wieku Oświecenia.

Miejskie Muzeum Przemysłowe, Smoleńsk 9. odczyty publiczne ilustrowane obrazami świetlnymi zapomocą epidiaskopu:

Początek odczytów o godz. 7 wieczór. Wstęp 30 mk.

Piątek, 25 bm.: Prof. Henryk Cieśla: Wyspiański, jako plastyk.

Kabaret w „Odrodzeniu” (ul. Sławkowska 30) Zupełnie nowy program. Występ pierwszorzędnych sił kabaretowych. — Początek o godzinie

11 i pół wieczór.

OGŁOSZENIE.

Stosownie do rozpisania wyborów do Zarządu Powiatowej Kasz Chorych w Krośnie z dnia 17-go października 1921. L. 2888, zapowiadanych na dzień 20 listopada 1921. wpłynęły w oznaczonym terminie 6 listopada b. r. tak z grupy pracodawców jak i z grupy ubezpieczonych tylko po jednej liście kandydatów, odpowiadające przepisom rozporządzenia Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 21 marca 1921. Dz. U. R. P. Nr. 35.

W myśl postanowień par. 18 i 43 powołanego rozporządzenia uznaje się zgłoszonych kandydatów za wybranych i wybory się nie odbyły.

Wybrani zostali:

a) Z grona pracodawców na członków Zarządu: 1. inż. Walery Dydziejczyk, 2. inż. Witold Rutkowski, 3. inż. Eryk Cieñciała, 4. Adam Pażkowski, 5. Jędrzej Krukierok, 6. inż. Maksymilian Eberhardt.

Na zastępców: 1. Conrad Ludwik, 2. Wachał Józef, 3. Przybyszowski Eugeniusz.

b) Z grona ubezpieczonych na członków Zarządu: 1. Bocheński Antoni, 2. Laskowski Karol, 3. Kucharski Piotr, 4. Machowicz Jan, 5. Wiecek Jan, 6. Sum Jan, 7. Marosz Franciszek, 8. Biega Stanisław, 9. Klatka Antoni, 10. Pikul Franciszek, 11. Wojtowicz Jan, 12. Nowak Józef. Na zastępców: 1. Konich Józef, 2. Janas Jan, 3. Nowak Jędrzej, 4. Gościński Walenty, 5. Szydło Stanisław, 6. Ostrowski Władysław.

Przeciw ważności wyborów można wnieść sprzeciw w przeciągu dwóch tygodni na ręce Zarządu do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej w Warszawie.

Protest taki nie wstrzymuje urzędowania przez nowo wybrany Zarząd.

Przewodniczący głównych Komisji wyborczych: Michał Miesowicz Franciszek Kasza.

Większy browar w Małopolsce

przyjmie

piwowarów

Oferty z podaniem warunków do biura „Ruch”, Kraków, ulica Szczepańska 9, pod „Piwowar”.

Marmoladę z jabłek

na cukrze pierwszej jakości w skrzynkach tylko hurtownie dostarcza 5787

Polskie Tow. Handlowe S.A.

w Krakowie, Sławkowska 1. Oddział spożywczy.

Redaktor naczelny: Emil Haebler.

Nakładem Ludowej Spółki Wydawniczej „Naprzód” w Krakowie.

LICYTACYA.

Dnia 10 grudnia 1921 r. odbędzie się we

Filii Akcyjnego Banku Hipotecznego w Krakowie, ul. Bracka 1

(Dział zastawniczy)

Licytacya kosztowności, efektów i losów

które przed dniem 1 stycznia 1921 r. były zastawione.

Termin do wykupu lub prolongowania tych zastawów upływa z dniem 9 grudnia b. r., a wszelkie później ze reklamy nie będą uwzględnione.

PRYMUSY

do gaszenia !! ognia !!

najlepsze aparaty ręczne z miedzi i mosiądzu wyrobu fabryki „KRUPP” Tow. Akc. dostarcza zeskładu w Krakowie

A. Romer, Biuro Techniczne Kraków, ul. Długa 74.

Przemysłowcy!

IMPORT & EKSPORT

Towarzystwo Handlowe Emigracyi Stanów Zjednoczonych Ameryki ma wielki zbyt na wszelkie towary polskiego wyrobu. Również zamówienia z kraju skutecznie bezwzględnie. Piszcie lub telegrafujcie do IMMIGRANT COMMERCE ASSOCIATION

Adres telegraficzny: „IMCOM BUFFALO”.

L. A. Prosiński prezydent. W. J. Bukowski wice-prezydent.

1078 Broadway Buffalo, N. Y. U. S. A.

Wszelkie informacje i poszukiwania załatwiają się natychmiast.

Pracownia mechaniczno-slusarsko-tolarska Wincentego Stolarskiego w Oświęcimiu 2

wyrabia wózki i sanki dziecięce, które sprzedaje obecnie po niższej cenie. Wyrabia również łózka i krzesła żelazne. Podejmuje się wszelkich robót w zakresie wchodzących t. j. zakładania dzwonek elektrycznych, napraw maszyn parowych, rolniczych, motorów i t. p.

KOLEJARZ

emerytowany, uczciwy, ządzie natychmiast stałe zajęcie. — Zgłoszenia osobiste Wielopole 15.

Roboty malarskie i pokostnicze

wykonuje najsolidniej i najtaniej

DEKORACYA

Pierwsza Spółka polsk. malarzy pokojowych i lakierników w Krakowie

Biuro zgłoszeń: Szewska 4, w podwórku, u p. Radwańskiego przez grzeczność.

Bednarzy

samodzielnych zdolnych do robót akordowych przy zbiornikach drewnianych przyjmują Zakłady przemysłowe Wielopole 15.

Progów kolejowych

dębowych lub bukowych 10 milionów, wymiaru 260x25x55 cm. poszukują. Oferty skierować do biura ogłoszeń Feliksa Stat-tera, Kraków, Grodzka 13.

Redaktor odpowiedzialny: Marwan Jastrzebski.

Członkami Drukarni Ludowej w Krakowie, Dunajewskiego 5 (tel. 1310).